

Taştan Aslanov ve Fuat Bibinov'la Sohbet

Yunus ZEYREK

Vatana dönüşle ilgili konuların görüşülmesi amacıyla Ankara'da yapılan toplantıya katılmak üzere gelen Moskova Ahıska Türkleri Vatan Cemiyeti yöneticileriyle görüştük. Başkan Taştan Aslanov, Yönetim Kurulu Üyesi Fuat Bibinov (Pepinov) ve Gençlik Kolu Sorumlusu Cavit Aliyev. 20 Kasım 2008 günü akşam vakti, kaldıkları otelde kendilerini ziyaret ettik. Şuradan buradan konuştuk. Bu sohbete geç saatte Prof. İlyas Doğan ve Nazım Kadırov da katıldılar.

Aslanov'la Rusya Federasyonu'nda yaşayan hemşehrilerimizi konuştuk.

Aslanov özetle şunları söyledi:

“Halkımız ekseriyetle tarla işlerinde çalışmaktadırlar. Az bir kısmı ticaretle meşgul. Krasnodar'da sular duruldu, eskisi gibi ağır baskı ve cana kast olayı yaşanmıyor. Kırım, Belareçenski, Abşeron ve Bakanka'da 3500 kişi yaşamaktadır. Buralarda yaşayan 10.000 kişi ABD'ye gitti. Önceleri çok baskı vardı. MOM (Uluslararası Göç Örgütü) meseleyle yakından ilgilendi. ABD'ye gidenlere yardım etti. Şimdi vatana dönüş korusuyla da ilgilenmek istiyor. Bir kısım ABD'ye gidince Krasnodar'da ziraat verim düştü. Kazaklar eskisi gibi baskı yapmıyor, aksine Ahıskalıların orada kalmasını istiyorlar. Yalnız artık dışarıdan gelmeye karşı çıkıyorlar. Fergana olaylarından sonra 16.800 kişi gelmişti. Bunların üçte biri pasaport alabilmişti. 1 Mart 1992 tarihine kadar Rusya'ya gelmiş olanlara vatandaşlık veriliyordu. Sonra gelenlere yalnız Krasnodar'da veriliyordu.

Ama para veren alabiliyordu. Şimdi orada herkesin pasaportu var.

Bugün Rusya Federasyonu'nda 70.000'in üzerinde hemşehrımız yaşamaktadır. Bunlar çokluk sırasına göre Rostov, Voronej, Kursk, Kabardey-Balkar, Stavropol, Kalmukya, Kuzey Osetya, Astrahan, Kazan, İnguş. Moskova'da çalışmak üzere gelen 2500 Ahıskalı var. Çernazyom (Voronej-Kursk) bölgesinde 15.000 hemşehrımız var. Burası çok soğuk bir yerdir. Halkımız köylerde beşer altışar aile şeklinde darmadağın olarak yaşamaktadırlar. Bunların maddî durumu iyi değil. Türkiye'ye de gelemezler, Ahıska'ya da dönemezler. Bundan öteye millette bir korku var...”

Fuat Bibinov'dan biraz kendisi hakkında konuşmasını rica ettik:

“Ben 1943 yılında Bakü'de dünyaya geldim. Fizikçiyim. Moskova'da yaşıyorum. Babam Bolacur-lu, annem Agaralıdır. Annem, Ömer Faik Beyin kızı Kâmile Hanımdır. Moskova'da filoloji tahsili yapmış olan Ahmet Cevdet (Bibinov) Bey, bir dönem da Azerbaycan'da Tarım Bakanlığı yapmıştı. Babamla amca oğullarıdır. O, Stalin zamanında, 1938 yılında kurşuna dizildi. 1918-20 yıllarında Himmet Partisi Başkanı olmuştu. Diğer iki kardeşinden Mehmet Zeki Sibirya'ya, Zeki de Tacikistan'a sürülmüştü. Ahmet Cevdet Beyin eşi Sevda Hanım, Kazanlı bir annenin kızı olarak Bakü'de dünyaya gelmiştir. İki kız torunu Bakü'dedir. Biri müzik öğretmeni ve diğeri de gazetecidir.

Halkımız nerede yaşıyorsa orada kendi kültürel imkânlarını da oluşturmuştur. Biz Gürcistan'a dönecek halkımızın siyasî otonomi değil ama kültürel haklarının tanınmasını istiyoruz. Okul, dil, din, örf âdetler... Orada herhangi bir kültürel baskı olmamalı. Hatta devlet, güven vermeli ve onların kültür kurumlarına yardım etmelidir. Tabii ki çocuklar okulda Gürcüce öğrenecekler ama ana dili okutulmalı. Bunlar imkânsız şeyler değil. Gürcistan, totaliter rejimde çok şoven bir yapıdaydı. Şimdi buna gerek yok.”

Fuat Beyden, ailesiyle ilgili bazı fotoğraflar aldık, yeri geldikçe dergimize koyacağız. Zira millî hafızanın yaşaması, geçmişi her türlü vasıtayla yaşatmakla mümkündür ●

